RESIDENCE SUPÉRIEURE DU TONKIN
DEPOT LEGAL

GIÁ BÁO MỖI SỐ 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 31 JUILLET 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Một năm	6$00	6$80	6$30	5$00
Các làng và	»	8	00	8
Các công-sở	»	8	00	8
Sáu tháng	3	00	3	50
Ba tháng	1	50	1	75
Một tháng	0	50	0	60

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 3345

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 = 065 de large
Une seule insertion . . . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans la 1re page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales . 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants

Vì cớ gì mà thực-nghiệp ta chưa được chấn-hưng?

Ở xã-hội Việt-Nam ta bây giờ, ngồi đâu cũng nghe có người than thở về nỗi vật dụng đất đỏ, sinh nhai khó khăn, câu cửa miệng ai cũng nói rằng người khôn của khó, và nghề ít của nghèo. Câu ấy mới nghe thì ai cũng cho là phải, mà xét ra cho kỹ, thì thật chưa thiết trúng sự tình. Thế giới càng tiến-hóa, nhân-loại càng khôn ngoan, kiểu mới thức lạ, càng ngày càng xuất hiện nhiều, sự nhu dụng của loài người càng nhiều thêm bao nhiêu, nghề làm ăn lại càng phát-đạt bấy nhiêu. Mến là có sẵn tư bản, lại có con mắt tinh để dò xét, có trí khéo để sáng tạo ra cách mới, sau hết lại biết khéo gom sức nhau lại được để gây dựng những công cuộc to, thì hiểm gì mối lợi chưa ai lấy, nghề mới chưa ai làm, có cần phải dành cướp gì với ai nữa.

Trước hãy nói nghề chế tạo: trong khoảng mươi lăm năm nay, nghề chế tạo của nước ta, xem ra cũng đã có tiến bộ, hoặc nhân nghề cũ mà chế thêm kiểu mới, cho tinh xảo thêm mà bán được giá cao (như các thứ đồ khảm, đồ thêu và đồ chạm vân vân), hoặc chế ra các đồ cần dùng mà trong nước xưa kia chưa có (như các thứ dồ mây và bát đĩa ấm chén vân vân). Tuy chưa lấy gì làm hoa mỹ cho lắm nhưng cũng đã vững chãi và tiện lợi cho kẻ dùng, nếu những nhà tư-bản chịu lưu tâm dò xét, theo cái tình ưa chuộng của người ngoại quốc, và sự cần thiết ở trong nước mình, hoặc là bày thêm kiểu lạ, hoặc là chế ra đồ mới, tưởng cũng còn làm việc nên làm, trước là thu được mối lợi to về mình, sau là bớt được của ngoại tiết cho người trong nước.

Thử nói đến việc khẩn hoang: nước ta lập quốc về nghề nông sinh kế của nhân dân và tài nguyên ở trong nước, đều trông vào nghề làm ruộng cả. Hiện ở xứ Bắc-kỳ và xứ Trung-kỳ, đất bỏ hoang còn rất nhiều, chánh là một mối lợi rất to mà giới đất dành riêng cho ta đó; nếu những người có tư-bản sẵn, đã có chí khí to lớn, lại biết suy tính rộng xa, buổi đầu đành chịu khó nhọc chịu tốn kém, lo gây dựng cho thành công cuộc, để thu mối lợi lâu dài về sau, thì lo gì lợi đất không đủ nuôi người mà sinh kế chẳng một ngày một thêm rộng rãi, tài nguyên chẳng một ngày một thêm rồi rào, đến nỗi lo không đủ cách sinh tồn ở buổi thực-nghiệp cạnh tranh này.

Ở nước ta bây giờ, tuy lối mưu-sinh hãy còn vụng về, nghề kỹ xảo chưa được tinh tiến, mà khí dụng và phục sức vẫn còn dùng ngoại-hóa nhiều, đồ của mình thì phần nhiều hãy còn thiếu thốn, hoặc là có mà chưa tiện lợi cho người dùng và những chốn đồng không mông quạnh, vết người chưa từng đến, mà lợi đất chưa ai đào bới bao giờ. Chỉ khốn vì những nhà tư bản ta phần nhiều không có trí-thức, không có can đảm chỉ bo bo giữ lấy đồng tiền, không biết suy tính sâu xa, không biết lợi dụng đồng tiền để làm công việc to lớn, nói về công nghệ thì không chịu dùng ý tinh mà suy xét, cái gì chưa có thì làm mới thêm ra, cái gì còn vụng thì sửa sang cho thích dụng, chỉ thấy cái gì người khác đã làm mà có lợi, thì đua nhau mà làm, để tranh cướp mối lợi nhỏ nhen ở trước mắt; nói về nghề làm ruộng thì chỉ mua chuốc lấy ruộng ở trong làng mình và thu xiểu ở những nơi phụ cận, những người có chí làm giàu hơn nữa, thì cũng chỉ tìm những ruộng đã thành thực ở mấy tỉnh trung-châu, chứ chưa thấy mấy người có chí khí rộng lớn, biết suy tính kỹ càng, không kể tốn kém, không sợ nhọc nhằn, vận tiền của đi để khai khẩn những đất hoang-vu ở trên rừng dưới bể, thì còn mong gì cái mối lợi tự nhiên của giới đất một ngày một thêm nhiều ra, mà quốc-kế dân-sinh càng ngày càng thêm phong dụ.

Kia xem như ở các nước phú-cường, kỹ nghệ đã cực là tinh xảo, thế mà người ta vẫn cứ dụng-tâm suy nghĩ phục sức thi nay mốt này mai mốt nọ, khi-dụng thi người này làm kiểu này, người khác lại chế ra kiểu khác, tùy cái tính thích của người ta mà thay cũ đổi mới luôn luôn, khiến cho tinh lại càng tinh, khéo lại càng khéo, số tiêu thụ lại càng rộng mà mối lợi thu về lại càng nhiều. Còn về địa-lợi thì đất trong nước mở mang đã hết, lại còn mạo hiểm khinh thân, mấy mò đến chốn giới nam bể bắc, mở rộng đường sinh-lý cho loài người, người mình cũng có xấp tử có tinh tâm, không đến nỗi vụng dại gì cho lắm, lối giao-thông đã tiện lợi, cách vận-tải cũng dễ dàng, đi lại cũng không phiền nhiễu như trước, thế mà thực nghiệp vẫn chưa thấy chấn-hưng, cách sinh-tồn của nhân-dân vẫn còn eo hẹp, chẳng phải là tại những nhà tư-bản mình phần nhiều biếng lười, không chịu dụng công suy xét, lại cũng phần nhiều nhút nhát, không dám cả gan để mưu mối lợi to dư! Xin nhờ câu thích-triết Tàn: «Nghề công có tinh tiến, thì nghề thương mới phát đạt, nghề thương có phát đạt thì trong nước mới giàu» và câu tục-ngữ ta: «Có gan làm giàu» thì sinh kế nước nhà mới có phần trông mong được vậy.

E. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 28 Juillet 1925

Người Pháp với Tây-ban-nha

Các đội chiến-thuyền của nước Pháp và Tây-ban-nha đã tới Santander (Tây-ban-nha) Quốc vương đã tiếp các quan hạm-đội-trưởng tại điện Magdalena và đã đặt tiệc khoản-đãi đội chiến-thuyền nước Pháp. M. Maeaz, các quan võ Tây-ban-nha và quan đại-sứ Pháp có dự tiệc. Thành phố có kéo cờ.

Người Đức kỷ-niệm khí-cầu

Lễ kỷ-niệm năm thứ 25 về các thứ khí-cầu Frédrichshafen lần thứ nhất định vào ngày 20 août.

(Havas)

Ngày 29 Juillet 1925

Tại hội-đồng các quan thượng-thư

Trong khi các quan thượng-thư hội-nghị tại Rambouillet, có trình rằng cả ở Maroc lẫn ở Paris chánh-phủ không có tiếp được giấy gì của địch-quân xin giảng-hòa.

M. Seey trình rằng về chính-sự ở Maroc, ngài có tiếp được đơn của các quan thượng-thư bộ chiến-tranh và bộ hải-quân kiện về các tin nhảm và các bài nói xấu đăng trong mấy tờ báo kia. Ngài sẽ giao các việc ấy cho các tòa án đại-hình xử nghĩ và ngài sẽ giao cho các tòa án tư-pháp xử các việc hành-động quan hệ về việc chiến-tranh ở Maroc, đang làm xai giảm lực-quân và hải-quân trái cái nghĩa-vụ của mình và không tuân lệnh trên.

M. Schrameck trình về việc bầu-cử hàng-tổng mới rồi, có nói hiện đã thi-hành mọi phương-sách để trừng-trị mọi việc trái phép của một vài hội-đồng thành-phố về đảng cộng-sản.

Chiến-sự ở Maroc

Báo *Echo de Paris* đăng tin rằng ngày hôm qua tướng George là tổng tham mưu của thống chế Pétain đã đệ trình quan thủ-tướng Painlevé một bản tờ trình của tướng-chế về việc Maroc.

Các báo đều nói: nước Pháp và Tây-ban-nha không có đối Abd-El-Krim bình-đẳng với mình. Hai nước coi Abd-El-Krim như một kẻ phản-nghịch, xui giục các châu ở Maroc phản kháng với quốc-trưởng ở đây, chứ hai nước không có thể ấn-định các điều kiện giảng hòa được, nhưng chỉ được phép ưng hay không ưng các điều-kiện của hai nước mà thôi, vì các điều kiện ấy các báo đều cho là rộng rãi lắm rồi.

Ngày hôm nay thống-chế Pétain đi Ceuta. Thống-chế sẽ gặp M. Primo de Rivera. Hai ngài cùng đi đến Tetouan.

Các tàu bay Tây-ban-nha ném bom ở gần Hasihuesgan vào các đội quân Riffains tiến đến mặt trận Pháp.

Nước Anh với nước Pháp

Các nhà giám-định Pháp Anh đã bắt đầu xét cái vấn-đề trái-khoản và định làm việc luôn cho xong.

Việc chính trị nước Nhật

Người ta nói nếu các quan thượng-thư về chánh đảng Seiyukai từ chức, thì các quan thượng-thư bộ chiến-tranh và bộ hải-quân cũng không ở lại. Quan Kato muốn ở lại cầm quyền chính mà các quan thượng-thư lại từ chức, thật lại khó liệm cho quan Kato. Tuy vậy trước tháng août này là khi nhiếp-chính vương ở đảo Sakhaline trở về Tokio thì chưa xảy ra việc gì khác.

Nước Anh và nước Nhật

Người ta báo tin rằng trước khi quan đại-sứ Hayashi của Nhật ở Londres đi thì hai nước Anh Nhật sẽ ký giáo-ước thương-mại với nhau.

(Indochine)

Giải đáp những điều pháp-luật

Bản-quán có lời kính cáo để các bạn đọc báo gửi bài hỏi về pháp-luật biết mấy điều cốt-yếu sau này:

1° Phàm các việc hỏi về pháp-luật nên viết riêng mỗi việc ra một tờ giấy, đừng viết chung hai ba việc làm một, và tờ nào ở đầu trang, xin cũng nhớ để tên, để chỗ ở, để tỉnh và ngày tháng cho dễ tìm.

2° Những việc giải-đáp vào báo, thì xin viết một mặt giấy để cho tiện việc sắp chữ.

3° Những việc hỏi về pháp-luật xin viết riêng bản ra, chớ đừng viết chung vào một tờ hỏi về việc mua sách, việc mua báo, việc in sách, văn vân: vì mỗi việc, bản báo có một sở riêng, nếu viết chung làm một tờ thì chậm-trễ thêm các việc mà thôi.

LỜI HỎI. — Dân làng tôi rất không tin lý-trưởng thì có thể giáo việc thuế mà cho chánh hay phó hương-hội được không, nhờ quí báo làm ơn giải-đáp cho chúng tôi được rõ.

LỜI ĐÁP. — Theo như nghị định quan Tổng-sứ Bắc-kỳ ngày 12 août 1921 thì lý-trưởng có cái chức-trách riêng là thu thuế nộp Nhà-nước mà làng thì phải liên đới chịu trách-nhiệm với lý trưởng về sự nộp thuế vào kho bạc.

Cũng vì lẽ đó mà nghị-định quan Thống-sứ ngày 25 juin 1922 bắt buộc những người ứng cử lý-trưởng phải có vật lực, tây theo với làng to hay nhỏ để bảo-lãnh cho cái chức-trách của mình.

Dân làng đã phải chịu trách nhiệm chung với lý-trưởng về việc nộp thuế mà không tin lý-trưởng thì cố thể xin quan Công-sứ tỉnh mình cho phép đặc cách giao việc thu thuế cho chánh phó hương-hội cũng được, nhưng phải làm đơn kể rõ vì lẽ gì mà không tin lý trưởng. Lý ưng thì việc thu thuế nộp thuế không phải là việc chánh phó hương-hội, nhưng có như trường hợp này thì quan Công-sứ có thể đặc cách giao cho chánh phó hương-hội cũng được.

Ph. h-L.

VĂN UYÊN

Nhớ ai

Lò-mò ăn sách ngọn đèn giong,
Toàn-thức năm canh rảo gót hồng.
Tỏ mỏ mở xem xem lại tối,
Nỗi niềm còn nhớ nhớ hay không?
Chiêm bao người ngọc bằng-khuâng trướng,
Cảnh nhàn tin vàng hát-ngát trông.
Cành liễu thuyền lay còn đợi ká,
Chữ đồng ghi tạc với non sông.

Đêm khuya nhớ bạn

Kẻ ở Hoan-châu khách Vĩnh-trường,
Nông nhờ này một gặt sông Tương.
Canh tàn khắc dục tình lai-láng,
Bạn vắng giếng mơ dạ vẫn-vương.
Chén rượu đầy vơi mái rượu nhạt,
Cung đàn réo-rắt tiếng đàn sương.
Ruột tằm tơ rối vò trăm đoạn,
Kẻ ở người về nỗi nỗi thương.

Tường-vân
Phan-quốc-Thụy

MỘT CÁCH TRỪ RUỒI

Bác-sĩ Collet có tìm được một cách trừ ruồi rất công-hiệu. Bác-sĩ nói: thân thể giống ruồi có một thứ sáp, làm cho khi gặp nước không bị mốt. Chất sáp ấy bị gặp các chất như dầu hỏa, dầu xăng thì tan ra, làm cho cánh ruồi nhẹ lại, các lông ở mình ruồi dính với nhau, nước dầu thấm vào các lỗ thở, thì chẳng mấy chốc mà ruồi chết. Dùng một cái máy phun mà phun dầu vào những chỗ có lắm ruồi, thì cả ruồi đậu đấy ruồi bay cũng rơi xuống. Những nơi không cần phải giữ gìn thì dùng dầu mỏ, còn những nơi phải giữ gìn như trong các phòng thì dùng dầu xăng. Nhưng dùng dầu xăng thì phải để xa đèn lửa mới được. Nếu phun dầu xăng xong mỏ ngay các cửa độ một giờ, cho dầu xăng bốc hết hơi đi thì cũng không còn nghi ngại gì nữa.

HÀI ĐÀM

Hỏi ai muốn tự-tử!

Ít lâu nay cái phong-trào tự tử ở Hà-thành ta thấy xảy ra nhiều, mà nhất là hạng phụ nữ ở Hà-thành, bất kỳ quý tiện, lại sinh tự-tử ở Hồ-Gươm, mà hình như tự-tử vớ, nên chẳng thấy mấy người chết cả. Vậy có nào, bà nào muốn tự-tử vớ ở Hồ Gươm mà dẫu chẳng may không có ai biết, có phải ngậm ngùi nước ít lâu cũng không việc gì thì xin mách giùm cách sau này:

Lấy hai cái ống cao-su tiệt dài, một đầu để cắm vào hai lỗ mũi, còn một đầu thì lắp hai cái cựa kèn và trên cùng gắn hai quả bóng, ở trên quả bóng có lỗ thông hễ khi nào muốn tự tử thì cắm hai ống cao-su vào mũi, người nằm ở dưới nước, ống cao-su theo người cũng chìm xuống chỉ còn hai quả bóng nổi bập-bềnh trên mặt nước để cho khí giới thông vào, còn cái cựa kèn thì mỗi khi người nằm ở dưới nước thở thì lại kêu đánh: «toe» một tiếng để báo hiệu cho người đến cứu. Tưởng tự-tử như thế thì bao giờ chết được.

Cường-sự.

Bàn góp bài gia-đình giáo-dục

II

Con nít mới sinh ra phải chịu ảnh-hưởng của hoàn-cảnh bao chung quanh mình. Mở mắt ra cái gì coi cũng lạ, vì phải hành-động trong một cái «thế-giới mới» xưa nay nó chưa từng trông thấy bao giờ.

Tánh nó mềm-mại như bòn sáp, nhồi thế nào cũng xong, nắn thế nào cũng được; nó cảm-giác rất mạnh bạo nhanh chóng, không có mấy nào mà ghi đo những sự cảm-giác ấy được. Những sự cảm-giác lúc ban đầu có cái ma lực rất ghê, khiến không khi nào mất dấu. Chẳng phải mềm-mại mà thôi, trẻ con lại có tính bắt chước, cái cười cũng bắt chước, cách đi cũng bắt chước. Bắt chước người nào? Những người nó thường hơn hết, ở gần nó thường ngày. Bắt chước cha mẹ từ cái nhăn mặt, đến tật xấu-xa, từ sự lỗi lầm đến thói đê-tiện: trai thì bành-động cử chỉ như cha, gái lại đi đứng nói-năng như mẹ. Bắt chước người gần, ấy là một lẽ cố-nhiên; người trong truyện nó nghe nói hay là thấy diễn, thì nó cũng bắt chước cho giống hệt.

Nào ai chẳng thấy, sau khi coi tài-tử nhà, ngày mai các cậu mang rèu đội mũ giả, giả làm — Địch Thanh đâm miều, hay Dật-Trí làm ngựa? Nào ai chẳng nghe các cô bé xưng mình là Lê-Huê, cùng Hồng-Ngọc. Thật trẻ con là một mặt tinh rất trang-tin để phản-chiếu hoàn-cảnh của nó: hoàn-cảnh thế nào, trẻ con thế nấy, tốt tiết con tốt, xấu trẻ con xấu; nhiễm vào óc non trọn đời, không khi nào rửa sạch đặng; cái dưỡng giáo-dục trẻ con lúc thiếu xuân là ở đó; kẻ làm cha mẹ, chẳng khá chẳng lo, và xem xét; lọ sao cho con mình đặng những tập quán tốt lành, xem xét sao cho hoàn-cảnh nó con mình đặng thanh-bạch mất mẽ, hiền-hậu như khi trời, như ánh mặt nhựt.

Muốn được như vậy, cha mẹ phải làm gương. Nay ta thử xét trong gia-đình coi phần nhiều cha mẹ làm gương gì? Gương thứ nhất là gương đánh-lộn, chửi lộn, rầy-rà trước mặt con trẻ. Đáng lẽ, con trẻ chẳng nên nghe những giọng gay-gắt, những lời tỉ-tỏ trong con nóng giận vợ chồng quảng miệng cho nhau, nhưng có mấy ai giữ vẹn. Tôi vẫn biết, có nhiều nhà êm-ái hòa-thuận song cũng có nhiều nhà quên trẻ cớ mắt, có tai, thường để ý bắt-chước tánh tình của cha mẹ.

Gương thứ nhì là những câu nói bất chánh, những sự cử-chỉ bất nghiêm thường ngày; đã bất chánh bất-nghiêm lại khi lời nói trái hẳn với việc làm.

Trong khi đàm luận, bà thì nói: «một xoàng của cô kia tốt, áo thêm no xinh, xe hơi của nàng kia bánh» có khi nói có nào, thêm kia sao sao với ông khác thấy khác.... Ông thì bàn thời sự của các báo, khen chồng ăn cướp này gan, chê ăn trộm kia giỏi, hay là đọc những tiểu-thuyết và ví về tình xăng, tình xiểu, khen cô thiếu-nữ ngoan; cậu công-tử ở chơi đẳng»; thế nên quanh gần bên mình có con trai, con gái, mắt không nháy, tai chẳng chỉ nghe...

Té ra cha mẹ giao cho con những giống xấu xa nào là sự bạo mãn ganh-ghét, oán-thù; cha mẹ đề ép những tư-tưởng tốt của con, khiến những tánh hiếu-kỳ, dục vọng hết lương làm cho lu cho lờ cái trí của con trẻ. Có ai chẳng thấy nỗi đến lòng tại nghe đứng muốn biết nỗi đầu cha mẹ nó muốn giấu?

Lại khi cha mẹ dặn bảo con rằng: «Con đừng nói láo, đừng ngồi lê đôi mách, con đừng ỷ mạnh hiếp yếu, con đừng nói tục, con đừng láo ăn v. v. con hãy siêng lo làm việc, học hỏi của chuyên..... » Dạy con nên siêng, mà cha chơi bời phóng tăng chẳng kể việc nhà, đêm nào cũng đi chơi, đêm khác cũng đi chơi; dạy con đừng ỷ mạnh hiếp nge, mà cha lại dùng sức đánh chửi mẹ nó; dạy con đừng nói tục, mà cha mẹ chửi rủa om sòm; dạy con đừng nông rượu, mà cha mẹ ngày nào cũng say-sưa; dạy con đừng cờ bạc, mà cha mẹ ngày nào cũng đánh bài-cào, mẹ cầu tiền của cả, dạy con đừng ngồi lê đôi mách, mà mẹ thì chẳng đêm nào nói chuyện người kia, sang bên nọ nói chuyện kẻ khác, dạy con đừng nói láo, mà cha mẹ nói láo với nhau, thậm chí lại nói láo với con.

Con trẻ hà đui mù, cảm-điếc chi mà không biết thấy, biết nghe, biết bắt chước??

Nếu kẻ những nỗi tệ của gia-đình ấn-náu ta biết mấy trang giấy cho hết! Một đứa con gái nghe mẹ mình chửi bà con lối xóm nói tình chuyện ăn-ở ác, chư-điện tối ngày, làm thế nào nhồi mình làm tốt? Một đứa con trai, thấy đi ra rửa tử lần áo, sợi rau, chém chết cũng học được tính «ô-bẻ» từ chút!

Ngoài hai tình ấy, cha mẹ lại dạy con làm phách, kh khén khen quí, hay là khi chê, ế ề

Hoàn cảnh bao bọc con trẻ là thế, gương cha mẹ là thế, lại ở làm những gương đấy-tớ, chị vú, nhà bồi trong nhà!

(B.P.T.B) Văn-Trình

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Quan Toàn-quyền mới Đông-pháp

Ông thứ dân nghị-viện Alexandre Varenne được bổ Toàn quyền Đông-pháp.

Hỏa tai ở Nice

Nhà ga hàng hóa ở Nice bị hỏa tai. Một cái nhà một mái, dài 200 mètres, mấy đoàn toa hỏa-xa, và nhiều hàng hóa bị cháy.

Tàu nổ ở Santander

Nồi súp-de của một cái tàu đánh cá Tây ban nha bị nổ ở Santander. Hai người chết, bảy người bị trọng thương.

Chiến sự ở Maroc

Quân Riffains lại đánh ở các khu. Địch-quân đem thêm quân lính đến miền Fezaiball, và Ouezzan.

Một sự rắt-rơ ở Dortmund

4 người thợ ngã vào trong một cái lò nguội đương nóng. Hai người chết, còn hai người cũng rất nặng

(*Havas*)

Phái-bộ Xiêm ở Saigon

Ngày hôm qua, tại phủ Toàn-đốc có đặt tiệc khoản-đãi phái-bộ Xiêm-la. Sáng hôm nay phái-bộ đi Paompenh.

(*Indopacifique*)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	30 độ
13 giờ	32 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.		11	20
—	nhì;	—	10 35
—	ba;	—	9 20
Thóc hạng nhất;		—	5 40
Ấp ngô	—	—	5 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 30 Juillet 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 l. 55.

Thị giá quốc trái. — Ngày 28 Juillet 1925 : 57,50. — 58,70. — 49 — 49, 74,85

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* đến ngày 2 août hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hong-kong, đường Pac hoi, Hoi-how và Fort-Bayard. Các thư-từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng 2 août.

Tin đường-xá. — Bến đò từ Sontây sang Vĩnh-yên nay không đi lại được.

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Tự tiện bán phiếu quốc trái. — Lê-sỹ Mậu kỳ mục làng Cưu-yên tỉnh Bắc-ninh nhận giữ của dân một phiếu quốc trái rồi tự tiện bán để tiêu riêng. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt Lê-sỹ-Mậu 2 tháng tù án treo, 32 đồng 6 nao và bắt phải bồi trả đủ số tiền 16 p. 30 là giá tiền đã tự bán đi chi tiêu. Tòa Thượng-thẩm y án.

Lận đinh chiếm ruộng. — Đoàn-Đông là kỳ-mục ở Nam định bị tòa Nam-án tỉnh ấy phạt 3 tháng tù về việc lận đinh và chiếm ruộng công, được tòa Thượng-thẩm tha, vì xét không đủ chứng cớ.

Lăng mạ. Ng-thọ-Thuận nghỉ cho Ngô-xuân-Lang viết giấy gửi đến tòa sứ tỉnh Thái-bình nói xấn rằng trước đã can án mà được làm đội sảo mới lăng mạ ; Ngô-xuân-Lan cũng lăng mạ lại. Tòa Nam án tỉnh Thái-bình làm án phạt thầy kiện về tội lăng mạ mỗi tên 5 ngày tù và 6 đồng. Hai bên chống án, nhưng tòa Thượng-thẩm không chấp đơn chống án ấy.

Tự tiện giam đánh người. — Lê-văn-Cáp chực hồi người đàn bà tên là Thị-Thập làm vợ lẽ, nhưng người ấy không bằng lòng. Sau có người hỏi định ngày cưới, Hôm trước hôm cưới Lê-văn-Cáp đánh lừa người đà bà ấy đến nhà rồi nhốt vào buồng khóa cửa lại, nói rằng đã bằng lòng lấy làm lễ thì không được lấy ai nữa Người nhà là Thị-Thuông thấy lâu không về mới đến gọi cũng đề tìm về thì Lê-văn-Cáp sinh sự đánh bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Phú-thọ phạt Lê-văn-Cáp 1 năm tù 40 đồng và bắt phải bồi 60 đồng cho Thị-Thuông và 20 đồng cho Thị-Thập. Tòa Thượng-thẩm y khoản án phạt 1 năm tù, nhưng cho án treo, y khoản tiền phạt 40 đồng và khoản tiền bồi thường 60 đồng cho Thị-Tuông và tha cho khoản bồi-thường 20 đồng cho Thị-Thập.

Án mạng. — Ngô-thị-Thiên kiện Vương-hữu-Đăng đánh chết chồng thị ấy và khai rằng nhân chồng thị ấy nghèo đói có đến đầm công hôi cá thì dân làng đuổi đánh hiện thị ấy trông thấy đích mặt Vương-hữu-Đồng cầm gậy đánh chết chồng thị ấy. Nhưng không có chứng cớ, nên tòa Nam án tỉnh Bắc-ninh tha cho Vương-hữu-Đồng. Bên nguyên cáo chống án nhưng tòa Thượng-thẩm y án tha.

NƯỚC-CHANH HIỆU T. B.

TỐT NHẤT, SẠCH NHẤT, LÀNH NHẤT

BÁN BUÔN TẠI :

125. Phố Sinh-từ (cạnh Điếm) Hanoi.

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời bá cáo để quý khách biết rằng, vì công-ty bận về công-việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện cần xe-ô-tô nữa. Sang công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo Manyéto — Klaxon — Accumulateur, miễn là phải tháo sẵn ra đã, mà đem đến phòng « Bureau de Réclamation » của công-ty số 69 phố Francis Garnier.

HIỆU BÀO CHẾ

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI MỐI QUYỀN MẠNH

(SAVALOSUR) ...

Ngạch quan lại. — M Trịnh-xuân-Nang, trợ-tá Phủ cũ (Hưng-yên), nay đổi về huyện Tiên-lữ.

M. Phạm-Hinh-Thanh, hàn-lâm tu soạn, (6-2) thông-phán hồi hưu, quán làng Yên-lạc, huyện Tiên-lữ (Hưng-yên), được đặt cách thăng hàn-lâm trước-tác (6 1).

Ngạch tòa sứ. M. Tạ-văn-Thảo, thư-ký hạng 3 ở Vĩnh-yên, nay đổi về phòng quan chánh đốc việc chính-trị và bảnh-chính Bắc-kỳ tại phủ Thống-sứ, thay M. Lê-văn-Quế.

M. Lê-văn-Quế, thư ký thượng hạng hạng tư tại phủ Thống-sứ, nay đổi đi Phát-Diệm, thay M. Đỗ-đức-Cương.

M. Đỗ-đức-Cương, thư-ký ở Phủ-thọ, nay đổi đi Vĩnh-yên thay M. Tạ-văn-Thảo.

M. Trương-đức-Lưu, học trò trên Thượng-du, học tại trường Bảo-hộ, đã thi tốt nghiệp trường số thứ 3 và thứ 5, đều được bổ làm thư ký phụ tá, niên bổng 350 đồng tại Cao-bằng.

M Phạm-văn-Yên, Ngô-thương-Ngu, học trò trên Thượng-du, học tại trường Bảo-hộ, đã thi tốt-nghiệp trường số thứ 3 và thứ 5, đều được bổ làm thư ký phụ tá, niên bổng 350 đồng ở Bắc-kạn.

Cuộc thi ô-tô trên Tam-đảo. — M. de Montezat muốn tỏ lòng nhiệt-hành đối với các cuộc thể thao và nhất là đối với cuộc thi ô-tô này, cho nên ông đã hứa với Hội đặng tổ chức ra cuộc lấy tăng ông sẽ tặng cho người giải nhất :

1° một cái ngân phiếu (chèque) 50 đồng ;

2° 12 k. 500 café « Arabica » trồng ở đồn-điền ông ;

500 k. thóc sự tháng 10 năm ngoái.

Hàng này ai không muốn lĩnh thì có thể đổi lấy 50 đồng.

Công-ti vận-tải ô-tô Đông-pháp cũng cho :

Một cái « Autovox » Electrique.

Nhà báo *Courrier Automobile* có nhờ bản quán đăng rằng vì có cuộc thi ô-tô cho đến hai số báo tháng août sẽ lần hành vào ngày 8 và 20, số trên để đăng tên những người dự thi, số dưới để đăng những bài tự sự về cuộc thi ấy.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(*Capsules huile de foie de morue*)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 80

油肝魚丸

每瓶式拾粒早晨式粒午後式粒飯後服之

ĐÃ CÓ TIỂU-THUYẾT

Trung-hiếu thần-tiên

Quyển thứ III, giá 0 $ 10

Bán ở nhà ông Dương bá-Trạc, 98, hàng Bông và khắp các hàng sách Hà-nội, Nam-định, Hải-phòng ; ở xa gửi mua bằng tem cũng được.

Nhà Thư-viện vội mở cửa. — Quan chánh sở Thư-viện có lời bá cáo để công chúng biết rằng kể từ ngày 1er août 19 5 trở đi, nhà Thư viện lại mở cửa như thường.

Ngày thường :

Phòng đọc sách : từ 9 giờ đến 22 giờ ;

Phòng cho mượn sách : từ 9 giờ đến 20 giờ.

Ngày chủ-nhật :

Phòng đọc sách : từ 9 giờ đến 12 giờ ;

Phòng cho mượn sách : từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ rưỡi.

Giới-thiệu sách mới. — Hội Hoc-giới hồ trợ Nam dịch có gửi tặng bản quán một vở-kịch nhan là LỘ-VÀNG. Vở-kịch này đặt theo bản La Marmite của Plaute, dày 102 trang, giá bán 0 $ 25.

Bản quán lại tiếp được quyển KHẢI ĐỒNG của M. Ng-mạnh-Khoa, là sách quốc ngữ vỡ lòng cho con trẻ. Sách dày 20 trang, giá bán 0 $ 05.

Vậy bản quán đến xin vui lòng giới-thiệu cùng độc giả.

AU CINÉMA TONKINOIS

78, rue des Eventails, Hanoi

Cửa bán vé của dân Inces

Một phim ảnh truyện phiêu-lưu 12 hồi

Do Miss Anna-Little

và Jack Hekie diễn

Hồi thứ 10 :

DƯỚI ĐÁY SỈ FRANCISCO

Hồi thứ 11 :

VIỆC BÍ-MẬT CỦA NỮ HOÀNG-THẦN

Hồi thứ 12 :

CÔNG-LÝ THẮNG THẾ

Thứ bảy 25 juillet hồi 17 giờ 30

Chủ nhật 26 juillet hồi 17 giờ 30

Buổi ban ngày hạ giá

Bình-khang thảm sử. — Ít lâu nay trên các báo-chương chẳng mấy ngày là không thấy nói đến con khẩu-khoảng của các chị em trong các xóm bình-khang : nào độ rọ ở trong T-anh các chị em phải lần lượt qua cầu ! nào vừa rồi ở Bắc-ninh các chị em phải xách xách khăn gói lại mới đây ở Gia quất, Gia lâm, các chị em cũng mợ gà con vịt mà lớn bé cao chạy xa bay ! ở Hải-phòng cũng lũ bày lũ bạ mà trẻ già tìm phương lánh nạn ! Lại mấy bữa đây ở Bắc-giang, các chị em cũng chỉ vì câu chuyện khám vi-trùng phải lội xa trèo lấy mà cất mình qua chốn phong-hoa song ngộ ! Chỉ có 13 chị, hầu vì quen thân yêu-điệu, nên cảnh hồng khôn chiều bay bổng ! Ô ! duyên lắm sao ? nợ làm sao ? tình tôi làm sao ? mà ông xanh kia xoay đến thế nào ? khiến khách má hồng phải nhiều phen liều-lĩnh ! Hay ông muốn thương người sơn phấn mà ông toan vạch lối tìm đường ? Hay ông cảm cảnh kẻ trầm-luân, mà ông muốn ra tay bể ái ! Song dù ông đẩy trái gió, phận liễu vô-duyên, cũng mến toan tìm quan ngoc thì vàng, nhưng trần thế không người tri-kỷ ! mà ông chờ gặng, tơ lòng đôi đoạn đề đầm lá thơ thần rượn thảm, nhưng hồng-lâu ai kẻ đồng-tâm ! Ôi ! tình tình thế-lương, nợ duyên trả trả ! Ô hay thương thì thương cũng chẳng thương thì chớ ! Ông nỡ trêu chi cho thêm hại thêm thảm ! Sống thì sống mà chẳng sống thì đừng, ông rỡ xoay chi cho thêm đầy thêm đọa ! Ô hỡ trần bao nhiêu cái ? Khách trần mấy kẻ buồng câu ! Vườn thế mấy trăm hoa, người thế nào ai tiếc nhỉ ? Hỡi ơi ! ...

Ấy đấy ! cái nông-nỗi, cái đoan-trường, và cái thảm-sử của các khách bình-khang trong các tỉnh là thế, không biết các chị em ở Hà-thành ta là người đồng-bệnh có thẫn cho chăng ? hay vẫn cho tai giả điếc, ngành mặt làm ngơ, cứ thả được là bao, hãy đào cho hết đi ; ngày giới là mấy chốc, được ngày nào ngày ấy là may ! Nếu sái tâm lý, cái cầm-tưởng của các chị em ở Hà-thành vẫn như bao nhiêu, vẫn hồng tô-lạc sắc nét, chiều chiều tại tí ái ân ân ! cân bằm cân ca, tối tối lại đàn đàn phách phách, mà mất lúc thành nghiêng, miệng cười hoa nở, bể tình sóng gợn, khách tình còn lâm lúc đảo-điên tỉnh !

Thôi gọi là biết được mấy tin trong Trung ngoài Bắc, mách bảo chị em, trông người nên ngẫm đến ta, liệu giờ phải sớ, kẻo nữa nước đến chân khôn nhảy ! Cuồng-sỹ

RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi

Rất hay!! Rất vui!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai hồi

Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm

Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 25 juillet 1925

Xin kính mời các quí khách đến xem.

Phim ảnh trinh thám!!

Phim ảnh trinh thám!!!

CHUYỆN GIẢI TRÍ

TẬP THỨ 7

ĐÃ RA,

Giá 0 $ 15. Ai trả trước cho 2 đồng, sẽ gửi sách tiếp theo luôn luôn cho đến hết số tiền ấy mà trừ 20 %, mua lấy lẻ tập 1 cũng có. Gửi thư và mandat cho ông Dương bá Trạc, Trung-Bắc tân-văn, Hanoi.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá một quyển. . . . 0 $ 30

Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông Đào-xuân-Thành

6 — 68, Rue du Coton — Hanoi

Thảm-trạng. — Hồi 10 giờ đêm hôm 29 người ta thấy cái xác một bà lão chừng 80 tuổi nằm chết ở dưới bờ sông trước cửa nhà số 56, khiến trong người không thấy thương tình gì khá nghi nên đã cho mang vào nhà xác.

Lại chừng hôm 1y hồi 10 giờ rưỡi người ta vớt được xác Ng-t Ngan 45 tuổi quán làng Lương-yên chết chết ở sông Nhị-hà ngay bến Đông-Ngân và lò Sát sinh. Khám trong người không thấy thương tích gì khả nghi nên cũng đã cho mang vào nhà xác.

Đánh rơi một số tiền to. — Ng-khắc-Vy, 19 tuổi, làm công ở tổ nhà buôn quán ở Haiphong, trịch rằng ở Haiphong lên Hanoi chuyến tàu 5 giờ chiều, rồi đến số nhà 67 phố hàng Bông mất một món tiền là 325 đồng, không biết rằng mất ở trên xe-lửa hay ở đâu.

TẠI SAU NHÀ BÁO TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN

Phố hàng Bông Hanoi

CÓ BÁN

Củi thực khô !

Cân rõ đủ !

Xe đến tận nhà !

BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Trường kỹ nghệ thực hành. Hội đồng quản trị trường Kỹ nghệ thực hành Hải phòng có cho viên chức sau này :

Quan Đốc-lý thành-phố hay quan đại biểu ngài làm chánh hội-đồng ;

Các hội-viên là :

Ông chánh co-khí sở xe-lửa khu Bắc ;

Ông kỹ sư chánh sở hàng hải ở Haiphong hay ông đại-biểu ngài ;

Ông hội trưởng phòng Thương-mại Haiphong ;

MM Declaux, chủ công-ty vận-tải ; Le Guerroue tại sở Hàng-hải ; quan đốc trường Kỹ nghệ ; quan tuần-phủ Kiến-an.

Một viên giáo-sư chuyên môn về một viện chế xưởng thợ do quan đốc trường Kỹ nghệ cử ông được dự vào chân tư-vấn tại hội-đồng kỳ.

BỒ SƠN

Một bà đầm bị ô-tô đụng phải. — Ngày 24 juillet vừa rồi, Mme Laporte là vợ một quan thầy thuốc ở nh, trong khi đương ngồi ở một bên vệ đường mới cạnh đề-đ, bên cạnh có một đứa bé con gái con người đánh giá đứ g để làm cảnh mà họa, thì sự có chiếc ô-tô do một người Tây cầm máy chạy qua, đụng phải Mme Laporte và đứa bé, hai người đều bị n, Mme Laporte thì bị hai bánh xe máy tay trái đè phải gãy và lưng, nếu bắt lên nằm sự, hồi lâu mới tỉnh dậy con bé con thì bị thương xoàng thôi

SỐ 246

THÚY-HƯ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Mao trọng-nghĩa nói :

— Đêm qua nhà ta bắn được một con hổ, cớ sao mày lại muốn nhận vơ của ta. Hai anh em mày dám thừa thế cướp lấy của-cải và phá vỡ cửa đồ đạc ở trong nhà ta, phỏng nghĩ tội gì cho đáng ! Bây giờ ta phải đưa lên nộp quan, để trừ một mối hại ở trong đất này.

Nguyên hồi sáng sớm hôm ấy, *Mao trọng nghĩa* đã khiêng con hổ đưa lên nộp quan từ trước, lại đem bọn công-sai về để bắt *Giải-trần* và *Giải-bảo*. Hai anh em bắn không ngờ, thành ra mắc phải mưu kế, không thể nào mà cãi cho được.

Mao thái công sai lấy hai ngọn siêu sắt của hai anh em *Giải-trần* và *Giải-bảo* cùng một học của-cải để làm tang vật, lại khiêng cả các thứ đồ-đạc gãy vỡ ở trong nhà đi. Lột trần hai anh em bắn trói chặt sán khuyu đưa lên nộp quan phủ.

Viên không-mục ở trong phủ tên gọi *Vương-chính* tức là con rể *Mao thái-công*, đã hầm hồi với quan phủ từ trước. Khi anh em *Giải-trần* và *Giải-bảo* đến quan phủ không cho cãi nói chi nữa, cứ việc tra tấn bắt phải cung xưng.

Hai anh em *Giải-trần* và *Giải-bảo* bị tra-tấn không thể chịu được, bất-đắc-dĩ đành phải theo lời mà cung xưng rằng :

— Hai anh em tôi vì tranh con hổ, trót đập phá mà cướp lấy đồ đạc của nhà *Mao* thái-công.

Quan phủ truyền đem thứ gông nặng 25 cân để gông cổ hai anh em *Giải-trần Giải-bảo*, rồi tống giam vào ngục. *Mao* thái-công và *Mao-trọng nghĩa* lạy tạ lui ra.

Khi về đến nhà hai cha con bàn nhau rằng :

— Hai thằng ấy ta không thể tha chúng nó được, phải làm thế nào lập mưu mà giết chết đi thì mối khỏi đi hoàn về sau.

Cha con bàn nhau rồi *Mao* thái-công lại lên phủ bẩm viên không-mục là *Vương-chính* rằng :

— Nhờ có phải nhờ cho đứt rễ, nhà-ngươi vì ta lo đủ quan phủ để làm cho trói cái án này.

Lại nói chuyện *Giải-trần* và *Giải-bảo* khi vào trong ngục, phải đến yết-kiến viên tiết-cấp đương đầu ở đấy. Người ấy tên gọi *Bao cát*, nguyên đã ăn tiền của *Mao* thái-công, lại vâng lời dặn của *Vương* khảo-mục, tính tìm cách hại hai anh em *Giải trần* và *Giải-bảo*.

Bấy giờ *Bao-cát* ngồi trong đình-tử, Ngục-tốt đưa hai anh em *Giải trần* và *Giải-bảo* đến qui ở trước sân. *Bao* tiết-cấp quát to lên rằng :

— Có phải hai anh em thằng này tức là *Lưỡng-đầu xà* và *Song sĩ hạt* đó chăng !

Giải trần nói :

Nước ta đâu đặt tên cho chúng tôi như vậy, nhưng chúng tôi thật quả không bỏ điều bẩm-hại những người lương-thiện bao giờ !

Bao tiết-cấp lại quát to lên mà mắng rằng :

Hai đứa súc sinh ngày nay đã sa vào tay ta thì ta sẽ làm cho rằn ba đầu chỉ còn một đầu mà mặt hai đuôi chỉ còn một đuôi vậy. Ngục-tốt đâu ! Hãy giam cổ chúng nó vào trong khám kia !

Tên ngục-tốt đưa hai anh em *Giải-trần* và *Giải-bảo* vào trong khám. Bấy giờ có viên tiểu tiết-cấp đang đứng ở cửa, trông thấy vậy người liền bảo hai anh em *Giải-trần* và *Giải-bảo* rằng :

— Hai bác có biết tôi là ai không ? Tôi chính là em vợ ông anh của hai bác đây !

Giải-trần nói :

— Tôi chỉ hai anh em mà thôi, còn có ông anh nào nữa đâu ?

Viên tiểu-tiếp-lại nói :

— Hai bác có phải là em ông *Tôn đô-hạt* đó không ?

Giải-trần nói :

Tôn đô-hạt tức là anh em con nhà có chăng tôi, nhưng tôi chưa được gặp ông lần nào, vậy ông có phải là ông *Ngọc-hòa* đó chăng !

Viên tiểu-tiết-cấp nói :

— Phải chính tôi tên gọi *Ngọc hòa*, quê ở *Mao* châu Tiên-lữ tôi đi-cư đến chốn này, đem gả tôi gả cho ông *Tôn đô-hạt* làm vợ. Hay giờ tôi làm chức tiểu-tiết-cấp ở đây. Chúng thấy tôi hát hay, đều gọi tôi là *Tiết-khiếu-tử Ngọc-hòa*. *Tôn đô-hạt* thấy tôi tinh võ-nghệ, cũng có dạy tôi mấy ngọn sáng bông.

Nguyên *Ngọc-hòa* là một người tinh-minh lanh lợi. Các khoa âm-nhạc, học đâu biết đấy, nhất là về khoa võ nghệ như sáng bông, vân vân thì lại có tính riêng như người thích chơi một vậy.

Ngọc-hòa thấy *Giải-trần* và *Giải-bảo* là tay hào-hán, có lòng muốn cứu họ, nhưng vì có-thế một mình, không thể làm tài nào được, chỉ bảo cho hai anh em hãn được biết một cái tin này mà thôi.

Ngọc-hòa nói :

— Tôi xin bảo cho hai bác được biết rằng : *Bao tiết-cấp* đã ăn tiền lễ của *Mao* thái-công, tất anh em mưu hại tính một hai bác, bây giờ hai bác nên thế nào.

Giải-trần nói :

— Tôi có một người chị họ, trước khi ra tỉ gả cho em ông đô-hạt, hiện ở ngoài đông-môn cách đây độ mười dặm. Người ấy là con bà tôi, tên gọi *Mẫn-đại tràng Cổ đại-tẩu*. Có mở một tiệm đồ, trong tiệm-tiệm lại gà bạc. Chị tôi rất giỏi võ nghệ, hai ba mươi người không thể địch nổi. Chúng là *Tôn tân*, võ-nghệ cũng còn kém vợ. Chị tôi rất yêu hai anh em chúng tôi. Mà anh em *Tôn-tiếp* và *Tôn tân* thì gọi tôi bằng cô, thế là anh em con cô con cậu với chúng tôi. Bây giờ tôi nhờ ông báo tin cho chị tôi hay, tất anh em tôi phải đến cứu chúng tôi.

Ngọc-hòa đáp rằng :

— Hai bác cứ yên lòng, việc ấy để tôi xong cho.

Ngọc-hòa trước hết lấy về nhà lấy bánh rượu và cơm thịt đem vào, mà cứ ngoc đưa cho *Giải-trần* và *Giải bảo* ăn, lại to sự khoa cứu giao cho một người khác coi giữ, rồi lẻn ra ngoài đông-môn.

Đi được mười dặm, trông thấy có một cái tiệm-điếm, người chủ trọ đây những thịt trâu, thịt dê, rau và... Trong cửa hàng lại có một bọn đông người đang xúm-xít đánh bạc.

Ngọc-hòa trở vào cửa hàng, thấy có một người đàn-bà ngồi ở phía trong quầy, đã đoán chắc ngay là *Cổ đại-tẩu*, mới vội vàng chạy đến trước mặt người đàn-bà ấy mà cất tiếng để chào.

Ngọc-hòa nói :

— Thưa bà ! Đây có phải nhà bọ *Tôn* không ?

Người đàn-bà đáp rằng :

— Phải đây rồi ! Ngài cần nấu gì rượu ăn cơm hay là muốn đánh bạc thì mời ngài vào trong nhà.

Ngọc-hòa nói :

— Tôi là em vợ *Tôn đô-hạt* tên gọi *Ngọc hòa* đây !

Cổ-đại-tẩu cười mà bảo rằng :

— Ái ! Tôi ra gặp *Ngọc-hòa* ! Thảo nào mà tôi trông cậu giống chị tôi như đúc ! Mời cậu vào xơi một chén nước trà.

Ngọc hòa theo vào, ngồi ở phòng khách. *Cổ-đại-tẩu* hỏi rằng :

— Tôi ngạc nhiên cậu lắm ! việc quan ở trong phủ, mà công-việc bổn, không may lắm thì-nhân được ấy, ngày chẳng hay nhờ trên gió gì đưa đẩy đến đây !

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy nhỏ-xao,
cả chân-kính
Một đồ kim
có chất độ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Ber , — HANOI

BÁN GỖ :

Lim, gụ, táp đủ các sắc, ván sàn, gỗ nhà, than củi và than mỏ.

Gỗ gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ.

Hỏi tại hiệu **Nguyễn-đức Mai**

Hanoi : *phố bờ sông, số 4, téléphone N° 404.*

Haiphong : *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone N° 389.*

Hà-đông: *Gare Thường-tín số 1.*

Sở Dân-thủy nhập-điền
Tỉnh Phố-yên ở Tuy-hòa (Annam)

Hiện nay sở Dẫn-thủy nhập-điền mộ thợ nề biết xây đá mó-lồng (moellons) với hồ xy-măng (ciment) để xây đê-hàn (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dẫn-thủy nhập-điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy-hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến bảo quản mà hỏi.

Quan-chánh Báo-vật thú-hiến tòa Dẫn-thủy nhập-điền

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Uroformine

Giá 1 $ 80 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy gần rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yêu, không chịu được thời tiết ẩm mốc, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NAM-ĐỊNH

Mừng âu vô lý. — Bà cụ Đoàn-thị-Đông là bà mẫu ông Thái-văn-Phúc, thư-ký tại tòa Nam-chính Nam-định, mới đây mừng âu vì lẽ bon thường cho bốn chữ vàng « Tiết hạnh khả-phong ». Thực là quí hóa về-vang thay. Vậy cụ lời kính mừng cụ và ông Phúc cũng qui-quyến.

Ch. lai cảo

HÀ-ĐÔNG

Thi thư-ký. — Kỳ thi thư-ký đã bắt đầu từ tuần lễ trước cả thảy có 292 người dự thi, được 193 người vào vấn đáp. Kết quả có 172 người được tuyển. Các bài thi viết như sau này :

Hộ-tuật

Tự-nhiên-nhân và pháp-nhân khác nhau thế nào ?

Muốn lập căn-cước người và tài-sản thì phải làm thế nào ? Kể qua mấy điều tiện lợi về việc ấy.

Cải-thư

Sổ chi-thu nghĩa là gì ?

Tiền thu và tiền chi có mấy thứ, là những thứ gì ?

Tại làm sao các làng cần phải lập sổ chi-thu.

Biên bản

Biên bản của sáng mồ, bản về việc thu tiền ngoại phụ bắt thường để cấp con đương vệ nông dân làng.

Toán pháp

Một người học trò lên lớp học, tiền cơm và tiền trọ mỗi ngày hết 15 xu, tiền giấy bút hết 4 xu, trong 4 tháng hai hết bao nhiêu tiền, mà người học-trò ấy đem ở nhà đi 13 đồng bạc. Hỏi còn thiếu bao nhiêu ?

Kế sổ

Kể mẫu sổ giá-tư.

Đoàn-việt-Thái lai cảo

Khúc đường sấu nhất tỉnh — Suốt các ngả đường quan lộ tỉnh Hà-đông có lẽ khúc đường từ đầu làng Do-lễ trở vào đến bến đò Mai-lĩnh là đường vào hàng xấu nhất, thảm hại nhất ! Đường đã hẹp, đã hẻm mà lại bùn lầy, lại đầy những lỗ sâu hố nông như vũng trâu đầm cả, không khác gì những đường cái các làng ở xứ đồng chiêm về mùa nước vậy ! Cái khúc đường này nguyên sẽ bắt đầu hư-hỏng tự cỡ này năm ngoái, đồng thời với khúc đường từ Hà-đông vào sơn-chằng bắt làm sao cái ký-hà đường ngoài Hà-đông vào tu-chỉnh lại cứ trước nay đã sắp hư-hỏng lắm nữa rồi, mà cái khúc đường trong này vẫn cứ để y-nguyên hỏng tự năm ngoái như thế mà ? Những đóng đa đanh để ở dia đường cứ một ngày một sụt lở đi, mà đường cứ càng ngày càng thành đầm thành vũng sâu cả ! Vậy chớ cho dân khi sở Lục-lộ để mắt đến khúc đường này, phàm ai đi đến đó, muốn tránh khỏi mọi sự nguy-hiểm về đường, thì hễ đi vào nên-không xe kẻo xe đi vào đó khe tranh mà lại đổ đổ đổ ngã lăm ; đi chân thì nhọc mua phải thảo giầy, xắn quần cho gọn, ngày nắng cũng phải cố ý đi cho cẩn-thận, chớ đừng có coi thường mà nguy.

NHÃ-NAM

Tự-tử bằng mẫu ngôn. — Ngày mùng bay tháng sau ta vừa rồi ở đây có xảy ra một cái án tự tử. Người tự tử ấy là một người dân-ông, đau chỉ vì phiền não tục bụ : về cái cảnh trong gia-đình vợ cả vợ lẽ cứ tăng nhau ấy vì sự ghen tuông mà càng nhau gia chuyện lôi thôi Rồi là cái tội ! một cuộc hai gáo, hết sao cho được vừa lòng, đèo bòng chi nữa cái nợ đời, nên quyết chí quyên sinh, cho hai gái mất mối tranh cạnh. Thế là xong ! Tưởng thay !

C. H. lai cảo.

Thứ sữa tối thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Confé** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cũng tất cả mọi người và thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.*

Ai có tỉnh khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHINIS
Haiphong. 2220

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bà-con xin các giải mua báo khi có việc gì viết thư đổi tiền báo-quan, thì cho biết rõ ràng tên họ mới được, nếu là gửi cho bản-quán của ông Ký này, để cho người làm sổ sách kiểm. Kẻo các ngài thường hay ký-vân vẩn tắt, bảo chúng quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ở nơi nào.

Cuộc thi thơ

Của Nhóm-thi-Quán xuất-bản

MMMCDLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thơ thượng sĩ ai chẳng nức lòng,
Bổ ích quốc-văn mừng có chỗ,
Bảo-tồn Không-học biết bao công,
Trăm nguyên nhuận bút là danh giá,
Bốn vận thôi xao dám ngại ngùng.
Nào giải Ngô-nương quà quý-báo
Yêu ai đại cũng bộ râu trùng.

MMMCDLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vẫn tôn-nghiêm đạo vẫn sáng,
Vua Lý-Thánh-tông xưa dựng kiến,
Thuở hoàng Đông-khánh lại hưng công.
Các-thuê về ánh trăng dòng Nhị,
Đàn-hạnh hương đưa gió đỉnh Nùng,
Này mới tháng ba năm Mậu-ngọ,
Mừng xem ngự-giá yết sân rồng.

MMMCDLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu là nơi kỷ-niệm chung.
Nùng-Nhĩ công ghi mười tám gã,
Tứ Thi mạch dẫn mấy muôn trùng.
Tổ-vương đạo đã truyền Trung-bắc,
Nhiệt-tướng uy còn nức Đại-đông,
Thơ nhất Kinh-kỳ nơi thắng địa.
Thành cang rực rỡ đối hoàng-cung.

MMMCDLVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Ngõ-hạnh hương bay bát ngát trông,
Xa sách người Tân mừa gió tạnh,
Bấy nay kẻ Việt lửa hương nồng.
Hằng trong thánh-trạch xưa lai láng,
Gặp hội thăng văn mới lạ lùng.
Trải cuộc bể dâu lay chẳng chuyển,
Bốn phương phẳng lặng thấy mây rồng.

An-đinh-Giáp
Làng Đa-quang, Hưng-yên

MMMCDLVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu cũ truyền nay cách mấy trùng,
Ngói tạt mưa Âu dần gió Á,
Tường quanh sông Nhị bọc non Nồng,
Rộng dài đạo thánh muôn trùng thắm,
Lai láng tinh người một tấm chung,
Xin nhe gót sen chơi cõi Bắc,
Lần xem bia đá với sâu tùng.

MMMCDLVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Thánh nào ai bảo lạnh lùng (!)
Tượng Lý màu xưa sơn vẫn thắm,
Xe Lê dấu cũ bụi lờ phong.
Sắc trong vòng nguyệt lưỡn sông Nhị,
Bóng mát cây lương ngọn núi Nùng,
Nhẹ bước Long-thành nhìn cảnh cũ,
Một tường bia đá một sân tùng,

Tú-tài Lê-Thường
Làng Thịnh-xá, Hà-tĩnh

MMMCDLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nghìn năm đạo chẳng công.
Đàn-hạnh dấu riêng nam thánh Khổng,
Thành rồng nguyên giống bác Thần-nông
Tường vôi đời Lý chân còn vững.
Bia đá triều Lê mắt vẫn trông,
Gặp hội văn-minh tu bỗ lại,
Nhị Nùng càng vững tiếng bồng chung.

Nguyễn-tư-Khoan
Làng Kim-bài Hà-đông

MMMCDLX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu còn đây có biết không,
Đài-các xiết bao mưa gió trải,
Đường dân vững mãi nước non chung,
Hạp hương thỉnh-diễn thơm Hồng-Lạc,
Ngọn tháp tư-văn sáng Nhị Nùng,
Bể học mái ngoài thay lớp sóng,
Thành này vẫn gội nước sông trong,

Nguyễn-lạc-Tài
Làng Ngọc-liễu, Kiến-an

MMMCDLXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không miếu đây là kỷ-niệm chung,
Dẫu mấy triệu người thay học mới,
Nhưng nghìn muôn kiếp vẫn lòng sùng
Nhĩ-hà trăng giải nguồn ngân-giáo,
Nùng lĩnh mây cao đạo chính-tông,
Thay đổi tang-thương bao thế đại,
Cung-tường bền vững với non sông,

Văn-trung Vĩnh-trường

MMMCDLXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Qua đó xin ai hãy đứng trông.
Mấy lớp cung-tường lòng nước Nhật,
Đội vững nhật nguyệt giải non Nùng,
Đồ dâu thay cuộc bao triều đại,
Soa phấn tô người một hóa-công.
Hương khói lâu dài trời đất đó,
Tấm lòng kỷ-niệm có ai không.

Hồ-minh-Phác-yên

MMMCDLXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Một đạo long-lô hãy thử trông.
Thành-quách làm phen thay lại đổi,
Cung-tường mấy lớp cao lại cao,
Mưa nhuần sự khắp miền Ấn Á,
Bước vững soi riêng chốn Nhị Nùng.
Trải mấy năng-mưa bia vẫn tỏ,
Như gương nhật-nguyệt đề soi chung,

Hoàng-lão-Phó
Làng Khê-tam, Hà-đông

MMMCDLXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Thánh là nơi khói lên chung.
Lễ-nhạc dựng làm công hệ mấy,
Thi-thư sửa sọan đức vô cùng.
Trải bao thế-kỷ còn tô-kinh,
Biết mấy xuân thu vẫn bái sùng,
Pháp-Việt văn-minh nay lối mới,
Làng nho Trung Bắc ngẫm mà trông.

Trong Mười số tiếng sẽ ngâm nhiều ít. Lượm bằng nhau Thành-tuế rồi ?.

MMMCDLXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Miếu Không là đấy chốn nổ-nung,
Đạo đức nêu xưa gương chói lọi,
Công-trường khôi mới nước nhờ trông
Cung-tường vững vẻ ngự (ngự Nam-Việt,
Thành-quách giang-sơn đất Lạc-Hồng.
Còn nước còn non còn cổ-tích,
Càng nhau ghi tạc một lòng trung.

Đinh-mạnh-Ngữ
Trợ-giáo trường sơ-bài Thanh-Hóa

MMMCDLXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đẹp đẽ khôn tả chốn miếu tông.
Lễ-nhạc nền gây bờ cõi Lý,
Lần hương về vang nước non Hồng.
Khơi sâu nguồn đạo sói sông Nhị,
Lộng bóng sao Khuê rực nẻo Nùng,
Rõ nếp cung-tường in dấu cũ.
Bia vàng bia đá mãnh gương trong.

Lê-văn-Trường làng Phù-ưu, Bắc-ninh

MMMCDLXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Giữ về khuê nũng nếp miếu đông.
Cầm-tú gấy nên trếp bến Nhị,
Xuân thu tục đá dưới non Nùng.
Cung-trường nhớ vẻ nơi Thủ Tử,
Hương hỏa xa bay cõi Lạc-Hồng.
Lễ nhạc còn ghi nề nếp cũ.
Muôn trùng đạo-đức biết bao cùng.

Lê-đức-Nữa
Làng Phù-ưu Bắc-ninh

MMMCDLXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Không miếu thờ đây hỏi vạng không.
Cảnh sắc cung-tường từ trước sẵn.
Phẩm đề bia đá đã nay-còng.
Kẻ công đáng-kiếp bao gió người,
Nỗ-nếp văn-chương vẫn một lòng.
Vị chút địa-cầu quay mấy lộn,
Nào tài học-thức có sầkhông.

Đỗ-hữu-Chiến
Làng Phượng-lâu, Hưng-yên

MMMCDLXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đài-các thêm ra cách lạ lùng,
Tường trượng cung tường chung cũng khác
Hàng bia tiến-sĩ rõ hay không.
Vẫn xưa rõng hiện nền quang-cảnh,
No buổi văn-minh vẫn thế sòng.
Xoay hẳn hàng-hóa ra về mới,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Đỗ-hữu-Vị
Làng Phượng-lâu, Hưng-yên

MMMCDLXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đời Lý ngày xưa dựng miếu cung.
Trong cuốc mấy mang nền thánh-hóa,
Mấy triều chi tạc nết nho-phong,
Sóng vẫn đội khắp nguồn Thủ Tử,
Hương sách thơm lừng cõi Á-đông.
Nùng-Nhị chốn này di-tích lại,
Lâu dài rực rỡ với non sông.

Đinh-văn-Tịnh
Làng Lai-xá, Hà-đông

MMMCDLXXII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn miếu qua chơi cũng nức lòng.
Lễ-nhạc bốn lâu lừng đất Giám,
Cung-trường đến thấy ngất thành đông.
Trải bao dấu bể triều Lê Lý,
Mài vẫn non-sông cảnh Nhị Nùng.
Con cháu Tiên-Rồng nề-nếp cũ,
Nhớ câu Tân Hán đầu hưng không.

Mai-văn-Trông
63, Rue des Changeurs Hanoi

MMMCDLXXIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Thấy miếu bia này nhớ Lý-công.
Đề Bá trước sau ba cuộc trải.
Thánh-hiền Nam Bắc một nhà chung.
Tây-hồ Trấn-vũ sương mùi xa,
Hoàn-kiếm Văn-xương tựa bóng hồng,
Miếu mạo còn xưa phong-cảnh mới,
Khí thiêng quanh quất nổi Nam-phong.

MMMCDLXXIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn-miếu hương đưa ngát Nhĩ-Nùng,
Lý trước gây nên nền đạo-mạch,
Lê sau thêm tỏ lối văn-phong.
Nhà vàng đã lừa hồn vương-bá,
Bia đá còn tiêu giống Lạc-Hồng.
Bao quản gió mưa Tân Hán cả,
Cung-tường đây vẫn vững như đồng.

Phạm-tài-Dị
Tổng-sự làng Hào-kiệt, Nam-định

MMMCDLXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Thành miếu lâu dài với núi sông.
Từ Lý hóa-phong hương đã đượm,
Tới Lê văn-hóa lửa thêm nồng.
Nhĩ-Nùng phảng phất mấy làn cỏ,
Hồng-Lạc lai-rai bóng cây thông.
Đông gió xuân kiên nhà quốc-túy,
Thời-lưu đất chớ để người trông.

MMMCDLXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Văn-miếu ai trông cũng sẵn lòng.
Ngọn lửa Tiên-triều còn đượm mãi,
Mùi hương Thần-thánh đã thơm chung.
Soi qua tu-phố gương Tân Hán,
Bao cả tinh hoa giống Lạc-Hồng.
Vẻ học đổi khi chen sắc mới,
Văn-minh đông Nhị ngất non Nùng.

Phạm-văn-Soạn
Làng Hào-kiệt, Nam-định

(Còn nữa).

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 30 Juillet 1925

GƯƠNG TÀY LIẾP

(Hồi thứ I)

Bản-hội xin nói trước để các quý-khách biết cho rằng : tối hôm nay và tối mai là thứ sáu, có bọn tài tử sành về nghề âm nhạc sẽ vào giúp bản-hội để họa các lối nhạc ta và tàu, và học những bài dân ngâm rất là vui tai. Trong bài ca-lý nhịp đàn nhị sẽ theo đúng với câu hát

Nhân bản-hội tiếp được nhiều thư của các ngài gửi lại bảo bản-hội diễn lại vở chèo cải-lương « Gương tày liếp » vào tối thứ sáu, vậy bản-hội xin lĩnh ý các quý-khách được như ý và sau nữa để cảm tạ cái lòng luyến ái của các ngài đối với bản-hội trong bấy lâu nay.

Tích « Gương tày liếp » là vở chèo cải-lương soạn thành hơn 30 điệu hát, lần trước diễn được các quý-khách khen là hay, vui và hợp với luận lý thời nay. Vậy xin các ngài lạ có đến xem đông cho và xin giữ chỗ ngồi trước, có bàn vé trước từ tối thứ tư. Xin các ngài lại sớm cho vì đúng 8 giờ tối đã khai diễn.

Tối thứ sáu 31 Juillet 1925

GƯƠNG TÀY LIẾP

(Hồi thứ II)

Vở chèo cải-lương soạn thành được hơn 30 điệu hát. Hôi nay rất vui tro. Có cảnh sòng bạc và cảnh hồng lâu điệu bộ như thực.

Hôi này là hồi Diệp-đại-khanh khi đã bị chồng đuổi đi rồi thì cùng với hai con vợ lẽ là Nguyên-Tư và Quí-Tư cùng 2 đứa ở là thằng Chạ-Gạc và con Vin-đi buôn bán một nơi, Diệp-Kha ở nhà cùng với Diệp-phi-nương với cậu và bạn chơi bời phá hết cả cơ nghiệp.

Cảnh đâu có nhiều bài hát lắm như bài hát điên, ca vọng phu, than ba vãn. Xin các quý-khách chiếu cố đến sớm cho kẻo bỏ phí mất những bài hát trong cảnh đầu ấy.. Đúng 8 giờ tối thì khai diễn. Xin các ngài giữ chỗ ngồi trước từ tối thứ năm.

Bản-hội xin nhắc để các ngài biết cho rằng trong hai tối (thứ năm và thứ sáu này) có một bọn tài tử sành về âm nhạc ta và tàu sẽ vào giúp bản-hội để họa các bài đàn nghe rất là vui tai, khi ca lý nhịp đàn nhị sẽ theo đúng với các điệu hát. Trong giờ họ mãn và giờ nghỉ sẽ họa những bài âm nhạc ta và tàu rất hay và vui tai.

Công-ty mỏ than Bắc-kỳ ở Hongay

Cần dùng các hóa-vật sau này : Gạch hạng tốt (pressées ou filées). Ngói máy gọi là gạch Marseille. Cho biết giá, và biết mẫu. (Mua luôn).

Gởi thư cho ông chủ-nhiệm công-ty.

(M. le Directeur de la Société des Charbonnages d'Hongay).

LỄ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các bạn mua báo, khi chỉ chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quấn báo, chứ không thì chỉ nhờ chỉ bằng tin thôi, báo-quán không thể gửi giấy quấn báo.

Để có thể nhận tiện theo thứ tự đã người ta có thể hoàn phát trả cũng hơn.

Rượu bổ-đào
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ Ban khen của HOÀNG-THƯỜNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con, cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem tờ nhật-trình có đăng tin về việc này.

Ngày mùng 7 tháng năm, viên-biện Khải-định thứ ba, Bộ-lại các phòng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại-thần phòng sắc MONTÈS qui đăng, có chế tạo một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê tứ gấm cho qui được phòng chế-tạng để bổ thanh-giá.

● Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn, tư sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Ân nam mấy thứ ở đường thứ ba bán ngày.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gợi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kính lắm.

Có mua nhưng chưa dùng bột PHOSPHATINE FALIÈRES đừng bỏ tính thay, lời cho sau sẽ mất tiền, người lớn đau huyết, ông già bà ốm liệu nhược, cũng là kế có đau ốm mới ngoan.

Có trữ bán cũng hết — Tại chỗ tài ở Paris, 85 ở, đường Le Tasherie, R.C. Seine, 9.000.

GRANDS MAGASINS REUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

BỒ DỤNG TRONG VIỆC VỆ SINH, VÀ VIỆC TẮM GIỘI

Thùng tắm, bằng gang mạ, giới 1 m 04.	9$75 hạ 8$60
Lò đun nước tắm. Đun củi hay đun than. Trong lòng đồng đánh bóng. Trong 20 phút nấu được nước lên 45°.	35$00 hạ 30$00
Bồ để khâm tay, bằng đồng mạ kền, giới 40 c/m.	15$00
Bồ để sứ phòng bằng đồng mạ kền	7$50
Ống nhổ, treo tường.	2$00
Douche book lavour. Chiếc được hai lỗ.	10$00
Bàn thờ bằng đồ nước tắm	6$00
Cái bồ để tắm tiện. Rộng 30 c/m	11$00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Sớm chậm một ngày rất có quan-hệ

Có bệnh nên chữa ngay, chớ tri-hoãn. Cái sức khỏe người ta lại quan-hệ hơn các việc khác, chớ nên nói : Sớm chậm một ngày không quan-hệ gì.

Làm lụng, nghĩ ngợi, hoặc có việc gì quá sức mà mệt-nhọc, yếu-ớt người đi, thì nên biết rằng trong mình yếu-ớt như thế, chẳng bao lâu mà hóa ra bệnh huyết suy, gân yếu, thần thể luy-nhược, và các bệnh ấy lại sinh ra lắm chứng khác nữa.

Chớ nên tri-hoãn không dùng thuốc Pilules Pink. Biết đâu sớm được mấy ngày lại không đỡ được biết bao là nỗi khổ-thống.

Pilules Pink làm cho chóng phục sức, vì Pilules Pink làm cho chân huyết giàu hơn, trong hơn, có sức hơn, làm cho bộ thần-kinh khỏe hơn, làm cho các cơ-thể làm việc mạnh hơn.

Chớ nên lưỡng-lự. Thuốc PILULES PINK.

Dùng sớm chậm một ngày rất là quan-hệ.

Bán tại tất cả các hiệu Bào-chế.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào-chế ra, vì hiện đã dùng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm qui-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá-trị đặc-biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi : bệnh suy nhược của đàn ông, đàn bà ; bệnh thổ thần của con gái đến thì ; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú ; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngủ ngắn, bệnh đau lưng, dật gân, vân vân.

Cái đáng vài lợ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

Chứng đau xương,
Chứng mạch máu sưng,
Chứng đau mạch máu tụ lại,
Các chứng đau quá tim.

Mụn sưng ở mạch máu lâu đã 8 năm mà dùng thuốc này trong 1 tháng là khỏi.

NHỮNG LỜI TRỞ VỀ GIA

thì thường thấy vàng đầu vác hai khói ở, hay chóng mặt, nhức đầu, đau tức, đi táo mật nó buồn khó ở ; còn về phần đàn-bà thì kinh chế ở nhiều, không điều mà lại có lắc ra nhiều quá thì làm cho ai cũng phải sợ. Những lúc này nên dùng thứ thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các danh sư ở bên-âu đều chứng nhận rằng hay. Dùng nó thì chẳng bao lâu kinh nguyệt lại đều, không có làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong khi chữa các chứng đau sưng lạ mắt ở các huyệt-quản về các chứng ở ngoài da như là các lào mọc con nổi mẩn làm cho người nào mắc phải thì ngứa khó chịu lắm ;

Thuốc này bán ở các hàng lục hợp to và các hàng thuốc vặt.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÉS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy sao khi gửi quyển nào mua thì gửi tiền cho ; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì In quán không trả lời. Mua báo trả tiền từ tháng hoặc mùng một tháng tây trở đi cho

PHẤN SUDOL

SUDOL mỗi gói giá **0$50**

Hiệu bào-chế **CHASSAGNE**, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rẻ mai sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau, mau kẻo hết hàng tốt. 2028

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau da dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$20

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TAM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phải làm cho hay ho vất uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ ! Hai thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết

MẤT BỒ 1$10

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL [illegible]

1$80

Hiệu bào chế **CHASSAGNE** 59, Phố Paul Bert, Hanoi

OWERLAND

7 PLACES ALLUMAGE PAR MAGNÉTO

CARBURATEUR SOLEX ÉCLAIRAGE ET DÉMARRAGE ÉLECTRIQUE

Prix intéressant

FORD TRÈS BON ETAT

Occasion intéressante

STUDEBAKER 4 CYLINDRES

5 PLACES EN PARFAIT ÉTAT DE MARCHE

Prix à débattre

CITROEN 10 CV

CARROSSERIE SÉRIE

Excellente occasion

Sadresser : GARAGE BOBILLOT, 7 Rue Bobillot, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC, successeur

Lập tự năm 1886, là thương cục là hiệu thuốc Lạp-láng ở phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN BỔ MÀ HỎI

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . Giá : **1$25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . Giá : **1 . 25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá : **1$30**

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá : **1$25**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHAM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bao buổi trưa. Các thư từ và hành-khách đáp thuyền, đến buổi trưa hôm thứ năm sẽ đến Tchépone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchépone, buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách sẽ đến Lao-bao rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chủ nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.

Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy. xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,

Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

GRAND GARAGE AVIAT

Muốn làm giàu, nên làm nghề vận-tải bằng xe ca-mi-ông

« BERLIET »
« LATIL »
vừa rẻ tiền, lại vừa bền.

Nay mai sẽ mở một xưởng thiệt to ở góc phố Rialan và phố Gambetta.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)